

Notă informativă
privind argumentarea necesității adoptării în regim de urgență a Hotărârii Consiliului de administrație ANRE nr. 560/2023 cu privire la asigurarea continuității operării sistemului de transport al gazelor naturale din Republica Moldova

La data de 15.09.2023, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE/Agenție) a adoptat Hotărârea ANRE nr. 560/2023 privind asigurarea continuității operării sistemului de transport al gazelor naturale din Republica Moldova.

A. Temeiul juridic

În conformitate cu *Hotărârea ANRE nr. 434/2023*, SRL „Vestmoldtransgaz” a fost desemnată provizoriu în calitate de operator al sistemului de transport al gazelor naturale din Republica Moldova, începând cu data de 19.09.2023.

Potrivit *art. VI alin (3) din Legea nr. 249/2022* cu privire la modificarea unor acte normative, în cazul în care documentele de certificare nu au fost depuse la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a legii, Agenția desemnează provizoriu un nou titular de licență în calitate de operator al sistemului de transport al gazelor naturale în Republica Moldova. Noul titular de licență trebuie să respecte modelul de operator de sistem independent, în conformitate cu art. 26–28 din *Legea nr.108/2016* cu privire la gazele naturale, în ceea ce privește exploatarea rețelei de transport deținute de întreprinderea integrată pe verticală din care face parte titularul de licență precedent.

Articolul 27 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale stabilește că întreprinderea de gaze naturale care a fost desemnată operator de sistem independent are următoarele obligații:

a) să acorde și să gestioneze accesul terților la rețelele de transport al gazelor naturale, inclusiv să colecteze tarifele de racordare, tarifele pentru prestarea serviciului de transport și alte plăți pentru serviciile prestate în calitate de operator al sistemului de transport;

b) să exploateze, să întrețină, să modernizeze și să dezvolte rețelele de transport al gazelor naturale, să asigure capacitatea pe termen lung a rețelelor de transport al gazelor naturale pentru a acoperi cereri rezonabile privind transportul gazelor naturale, elaborând și executând planurile de dezvoltare a rețelelor de transport al gazelor naturale pentru 10 ani și planurile anuale de investiții.

Potrivit *art. 39 alin. (1) din Legea nr. 108/2016*, indiferent de modelul de separare implementat, operatorul sistemului de transport are obligația de a asigura capacitatea pe termen lung a rețelelor de transport al gazelor naturale pentru a acoperi cererile rezonabile de transport al gazelor naturale, elaborând și executând planuri de dezvoltare a rețelelor de transport al gazelor naturale pentru 10 ani, ținând cont de prognoza producerii și a consumului de gaze naturale.

Potrivit *pct. 9* din *Codul Rețelelor de gaze naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 420/2019*, Listele punctelor de intrare și de ieșire fizice și/sau virtuale pentru care sunt prevăzute capacitățile tehnice zilnice, precum și Lista grupurilor de puncte de intrare și de ieșire se elaborează de către OST după consultarea prealabilă a utilizatorilor de sistem. Agenția examinează și aprobă lista prezentată de OST în termen de 15 zile lucrătoare de la data prezentării tuturor informațiilor necesare de către operatorul de sistem.

De asemenea, conform *art. 9 alin. (7) din Legea nr.108/2016* în cazul situațiilor excepționale în sectorul gazelor naturale, constatate în modul stabilit de lege, sau pe subiecte ce țin de securitatea aprovizionării cu gaze naturale, proiectele de hotărâri pot fi supuse elaborării și adoptării în regim de urgență, fără respectarea prevederilor prezentului articol. Argumentarea necesității de a adopta hotărârea/de a emite decizia în regim de urgență se aduce la cunoștința publicului în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la adoptare/emitere, prin publicare pe pagina web a Agenției, prin afișare la sediul acesteia într-un spațiu accesibil publicului și/sau prin difuzare în mass-media centrală.

B. În fapt,

Operatorul sistemului de transport al gazelor naturale SRL „Moldovatrangaz” nu a finalizat cu succes procedura de certificare în termenul prestabilit de art. 36 alin. (2¹) al Legii nr. 108/2016 (19.09.2023)

În scopul asigurării continuității operării sistemului de transport al gazelor naturale din Republica Moldova, ANRE a stabilit unele măsuri care ar asigura tranziția corespunzătoare a activităților către noul operator de sistem desemnat și evitarea neînțelegerilor din partea utilizatorilor de sistem

În contextul executării pct. 4 din Hotărârea ANRE nr. 434/2023, până la aprobarea noilor tarife reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, începând cu 19.09.2023, SRL „Vestmoldtransgaz” va aplica pentru grupurile de puncte de intrare/ieșire aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 262/2020 cu modificările ulterioare, tarifele de tipul intrare/ieșire pentru serviciul de transport al gazelor naturale aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 884/2022.

De menționat, că în corespundere cu legislația în vigoare și cadrul normativ de reglementare a investițiilor, atât pentru SRL „Moldovatrangaz” cât și pentru SRL „Vestmoldtransgaz”, ANRE a aprobat Planurile de dezvoltare pentru anii 2023-2031, la fel, și planurile de investiții pentru anul 2023. În contextul adoptării Hotărârilor ANRE nr. 434/2023 și nr. 559/2023 a parvenit necesitatea legală (art. 27; 39 și 42 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale) de modificare a planurilor menționate, acestea urmând a fi completate și evaluate de către SRL „Vestmoldtransgaz” cu prezentarea ulterioară Agenției spre aprobare.

C. Argumentarea necesității adoptării Hotărârii în regim de urgență

Adoptarea Hotărârii în regim de urgență, conform prevederilor art. 9 alin. (7) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale a fost justificată de faptul că operatorul desemnat provizoriu SRL „Vestmoldtransgaz” urmează să își înceapă activitatea în termenii extrem restrânși fără a perturba procesele în desfășurare și relațiile contractuale cu utilizatorii de sistem .

În scopul asigurării continuității serviciului de transport al gazelor naturale și pentru a evita eventualele disfuncționalități în livrarea gazelor naturale, ANRE a adoptat Hotărârea ANRE nr. 560/2023 care stabilește măsuri cu caracter tranzitoriu care oferă claritate pentru utilizatorii de sistem și noul OST desemnat în privința aplicării tarifelor pentru serviciul de transport al gazelor naturale precum și acțiunilor premergătoare aprobării noilor tarife (aprobarea planurilor de investiții și punctelor de intrare ieșire ale sistemului de transport al gazelor naturale).

În conformitate cu prevederile Hotărârii ANRE nr. 560/2023, operatorul sistemului de transport nou desemnat va prezenta în adresa Agenției spre aprobare:

- în termen de 10 zile de la data adoptării prezentei Hotărâri, lista punctelor de intrare/ieșire ale rețelei de transport operate;
- în termen de 15 zile de la data aprobării prezentei Hotărâri, cererea privind aprobarea tarifelor pentru serviciul de transport al gazelor naturale;
- până la data de 1 noiembrie 2023, planul de dezvoltare modificat pentru anii 2023-2031, planul de investiții modificat pentru anul 2023 și planul de investiții pentru anul 2024.

C. Informații privind asigurarea consultării publice a actului normativ

Proiectul și Nota informativă au fost publicate pe pagina web și consultat cu părțile interesate înainte de a fi supus aprobării în cadrul ședinței publice a Consiliului de administrație ANRE din data de 15 septembrie 2023.

Veaceslav UNTILA
Director general